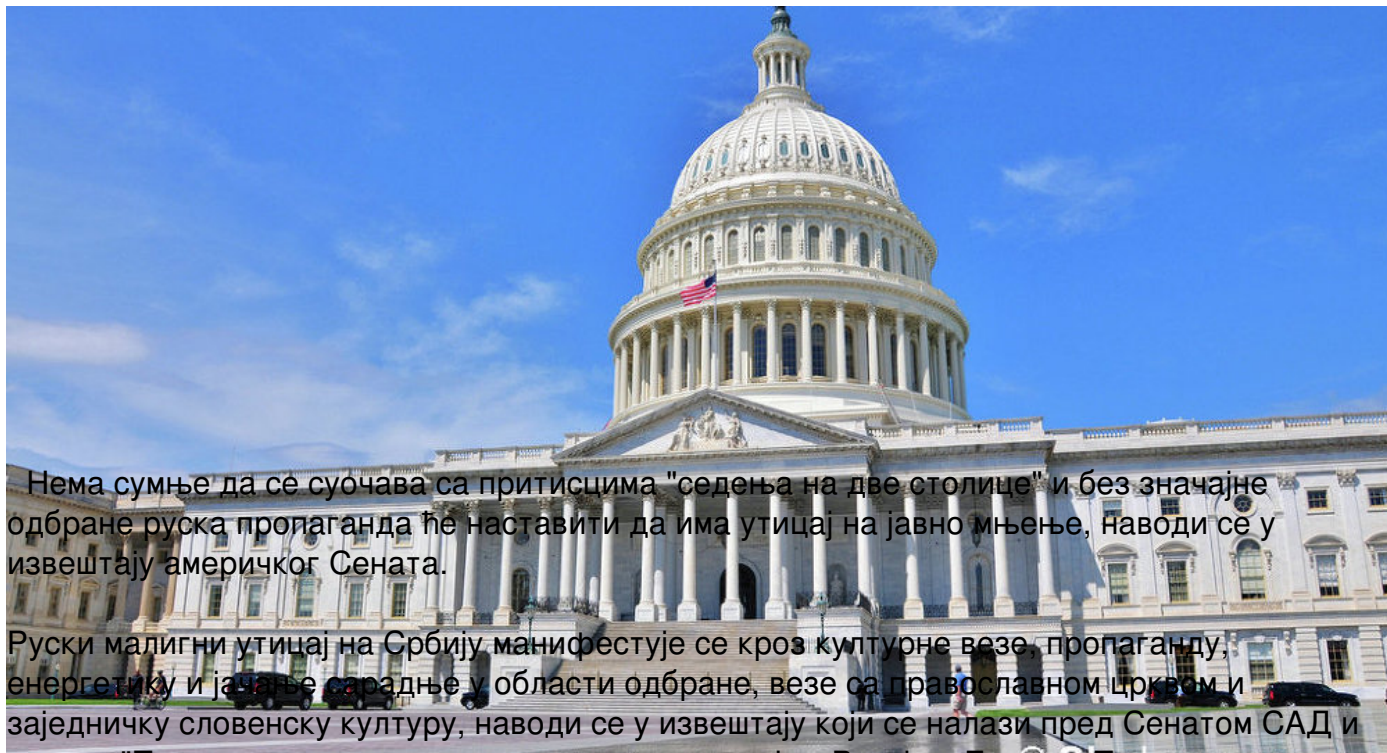

Србија је важна држава региона, имајући у виду географски положај и компликовану недавну историју после распада Југославије.

Нема сумње да се суочава са притисцима "седења на две столице" и без значајне одбране руска пропаганда ће наставити да има утицај на јавно мњење, наводи се у извештају америчког Сената.

Руски малигни утицај на Србију манифестује се кроз културне везе, пропаганду, енергетику и јако је сарадње у области одбране, везе са православном црквом и заједничку словенску културу, наводи се у извештају који се налази пред Сенатом САД и назива "Путинов асиметрични напад на демократију у Русији и Европи: Последице по националну безбедност САД".

Тај наратив је брижно негован годинама и кампање дезинформације руских власти су нашле плодно тло међу грађанима Србије, додаје се у извештају.

Упркос блиским везама са Москвом, Влада Србије је јасно ставила до знања да је најважнији приоритет прикључење Европској унији (ЕУ).

Жеља Србије да одржи добре односе и са ЕУ и са Русијом огледа се у јавном мњењу, али она није одржива, јер дубља интеграција у ЕУ подразумева доношење одлука које су против интереса Русије.

Влада Србије учинила је мало да се припреми за такав развој догађаја и предузела је неколико слабих корака да се одбрани од руског малигног утицаја, истиче се у извештају.

Србија је учинила важан напредак у преговорима са ЕУ, отворила је 12 од 35 поглавља и од свих кандидата за чланство у Унији има најближе везе са Русијом.

Како напредује у процесу интеграција, постоје знаци да Москва планира да појача притисак на ту земљу Балкана како би спречила такав исход.

Како чланство Србије постаје све изгледније, Београду ће бити од користи да види које инструменте користи Русија, а што је наведено у овом извештају, и да ради са ЕУ како би припремио своју одбрану.

Влада Србије посветила је значајне ресурсе и политички капитал зарад чланства у ЕУ, али нажалост, мало је предузела како би се одбранила од антиевропске пропаганде Русије.

Према америчком Стејт департменту, "број медијских кућа и невладиних организација проруске оријентације порастао је током година, а бесплатан садржај који нуде руски државни медији, као Спутњик, чине их најцитиранијим страним изворима у српској штампи".

Од како је Спутњик почео са радом у јануару 2015. године, у јавном мњењу је порасла подршка Русији са 47,8 на 60 одсто у јуну 2017. године, додаје се у извештају.

Србија није подржала увођење санкција Русији, а имајући у виду односе са том земљом, тешко је видети да се Београд сагласи да таквим мерама у блиској будућности, додаје се.

Русија користи алате утицаја, пре свега у области пропаганде и дезинформација, истиче се у извештају и наводи пример да руске државне новине Рускаја Газета штампа Недељник у Москви.

Према Фајненшел тајмсу, Спутњик припрема онлајн емисије и вести за 20 станица у Србији, и то бесплатно.

Одговор са Запада је био недовољан, али има назнака конкуретности у области информисања, попут објаве ББЦ да ће се ангажовати поново у Србији у 2018. години, седам година пошто су затворили сервис на српском језику.

Сервис ће се финансирати са око 600.000 фунти годишње и запослиће 20 новинара из Србије.

Слобода штампе је, такође, значајно погоршана у 2017. години, а о томе говори и извештај Фридом хауса да је "слобода медија еродирала под администрацијом Српске напредне странке коју предводи премијер (сада председник) Вучић", истиче се у извештају.

Независни и новинари који се баве истраживачким новинарством се често суочавају са малтретирањем од владиних званичника и провладиних медија. Физички напади на новинаре догађају се сваке године, а претње смрћу и друга застрашивања која погађају раднике у медијима су за забринутост.

Уколико новинари у Србији нису у могућности да истражују због претње цензуром, насиљем или застрашивањем, земља неће бити способна да се значајно супротстави руској пропаганди, указује се у извештају.

Влада Србије има важну улогу у неговању окружења у којем слобода штампе може да напредује.

Русија значајно утиче на Србију кроз енергетику и природни гас, наводи се у извештају.

У Нишу, граду на југу Србије, руска влада успоставила је Руско-српски хуманитарни центар 2012. године, како би Србија унапредила одговор у случају ванредних ситуација и елементарних непогода.

Амерички званичници, међутим, поставили су питање праве намене тог центра, посебно руских намера у Нишу, који је близу америчком војном особљу смештеном уз границу са Косовом.

Руска влада тражила је дипломатски статус са своје особље у центру, што Србија још није одобрила.

Председник Србије Александар Вучић често има састанке са председником Владимиром Путином, а најновији је био у децембру 2017. године, када се разговарало о активнијој улози Русије у преговорима Србије и Косова.

Прошле године, Србија је потписала велики војни уговор са Русијом и послала је свој тим у Москву како би пратила војну вежбу на Криму.

У октобру 2017. године, подсећа се у извештају, Русија је обезбедила шест авиона МиГ-29 и сагласила се да обезбеди 30 тенкова Т-72 и 30 борних кола БРДМ-2, све то без накнаде.

Вучић је, како се додаје, рекао да Србија преговара о куповини С-300 одбрамбеног система од Русије, што је уговор који би могао да активира амерички закон који одобрава санкције на сваку значајнију трансакцију са руским војним или обавештајним сектором.

Упркос блиским војним везама са Русијом, Србија ипак одржава сарадњу у области

безбедности са НАТО и САД, учествује у програму Партнерство за мир, а имала је 125 војних вежњи са САД, а само четири са Русијом у 2016. години.

Као неке од закључака у извештају Сенату САД, сенатори из редова Демократске партије наводе да би државе попут Србије требало да осете констатну укљученост америчке дипломатије.

Сједињене Државе треба да пошаљу јасну поруку да су спремне да потроше време и напор да подрже оне који желе демократску будућност у Европи. Последњи амерички председник који је посетио Београд био је Џими Картер 1980. године, а Вучић се срео са Путином 12 пута.

Како би се надоместила та празника, виши амерички званичници, укључујући чланове Конгреса, требало би чешће да путују у регион.

Сједињене Државе морају да пошаљу јасну поруку да су се вратиле и спремне су да озбиљно раде у сарадњи са земљама региона и савезницима у Европи како би се одбраниле од малигног утицаја и помогле државама да заврше процес европских интеграција, закључује се у извештају.

(Фонет)